

PROGRAM WYCHOWAWCZY

**Przedszkola nr 107 „Słoneczko”
Wrocław ul W. Stysia 71**

**Autorki:
mgr Bożena Macewicz
mgr Sandra Szyszka
mgr Katarzyna Masłyk**

SPIS TREŚCI:

- 1. Wstęp**
- 2. Podstawa prawna Programu Wychowawczego**
- 3. Cele Programu Wychowawczego**
- 4. Model absolwenta Przedszkola nr 107 „Słoneczko” we Wrocławiu**
- 5. Założenia programu, metody i formy realizacji**
- 6. Zadania wychowawcze w zakresie realizacji założeń programu wychowawczego**
- 7. Zasady i formy współpracy z rodzicami**
- 8. Prawa i obowiązki**
- 9. System motywacyjny**
- 10. Dziecięcy kodeks zachowań**
- 11. Standardy osiągnięć dziecka**
- 12. Ewaluacja**
- 13. Kryteria sukcesu**
- 14. Treści Programu Wychowawczego**
- 15. Załączniki**

WSTĘP

Wychowanie dziecka rozpoczyna się w rodzinie, a przedszkole je kontynuuje, ukierunkowuje i wspomaga. Z istoty wychowania przedszkolnego wynika jego funkcja wychowawcza, która jest integralnie powiązana z funkcją opiekuńczą i edukacyjną. Istotnym elementem odpowiedzialnego wychowania jest pomaganie wychowankowi, by odkrył, zrozumiał i respektował podstawowe wartości, które odnoszą się do poszczególnych sfer ludzkiego życia. Program wychowawczy Przedszkola Nr 107 „Słoneczko” we Wrocławiu, został oparty na wieloletnim doświadczeniu i obserwacji dziecięcych zachowań. Program został opracowany w oparciu o diagnozę sytuacji wychowawczej w przedszkolu oraz wyniki ewaluacji wewnętrznej w roku szkolnym 2015/2016. Program wychowawczy jest zgodny z podstawą programową wychowania przedszkolnego, która opisuje proces wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym i ściśle skorelowany z Programem Wychowania Przedszkolnego „Od przedszkolaka do pierwszaka” wydawnictwa WSiP.

Program wychowawczy stanowi wytyczne dla dyrektora przedszkola, nauczycieli, pracowników niepedagogicznych oraz instytucji wspomagających pracę przedszkola. Realizacja założeń programowych wpłynie na spójność i wielokierunkowość oddziaływań wychowawczych. Pragniemy, aby rezultatem naszej pracy wychowawczej była dziecięca świadomość swojej wartości i indywidualności. Chcemy, aby każde dziecko rozumiało i respektowało zasady współżycia i współdziałania z innymi ludźmi. Aby nie obawiało się wyrażać swoich emocji, ale szanowało także odczucia innych. Naszym priorytetem jest wpojenie każdemu dziecku- istoty tolerancji, otwartości i wrażliwości na otaczający je świat.

1.PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Program wychowania przedszkolnego został opracowany na podstawie następujących dokumentów:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
- Rozporządzenie Ministra edukacji Narodowej z dnia 17 czerwca 2016r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z dnia 23 czerwca 2016 r. poz. 895).
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tj. Dz.U. z 2006 r. Nr 97 poz.674 ze późn. zm.).
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).
- Programem Wychowania Przedszkolnego „Od przedszkolaka do pierwszaka” wydawnictwa WSiP.
- Konwencja o Prawach Dziecka.
- Podstawa programowa wychowania przedszkolnego.

2.CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO CEL NADRZĘDNY

CEL NADRZĘDNY

Celem Programu Wychowawczego Przedszkola nr 107 „Słoneczko” jest stwarzanie warunków do pełnego rozwoju osobowego każdego z naszych wychowanków, zgodnego z ich wrodzonym potencjałem i możliwościami w relacjach ze środowiskiem społeczno - kulturowym i przyrodniczym.

CELE GŁÓWNE

- Wprowadzanie dzieci w system ogólnoludzkich wartości moralnych.
- Budowanie zachowań kulturalnych i społecznie akceptowanych.

CELE SZCZEGÓŁOWE

- Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i sytuacjach zadaniowych.
- Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i żywieniowych.
- Wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych.
- Wychowanie dla poszanowania świata roślin i zwierząt.
- Kształtowanie wartości rodzinnych, obywatelskich i patriotycznych.
- Kształtowanie umiejętności zgodnego obcowania z ludźmi.
- Uczenie się rozróżniania dobra od zła i rozpoznawania własnych odczuć.
- Rozwijanie poczucia własnej wartości i zdolności emocjonalnej empatii.
- Tworzenie postawy zrozumienia i akceptacji. W realizacji powyższych celów nauczyciele współpracują ze sobą oraz z całym środowiskiem przedszkolnym, głównie zaś z Rodzicami.

3.MODEL ABSOWENTA PRZEDSZKOŁA NR 107,,SŁONECZKO” WE WROCŁAWIU

Absolwent Przedszkola nr 107,,Słoneczko”:

Jest:

- dojrzały emocjonalnie, aktywny, sprawny, pracowity
- twórczy i wrażliwy na piękno oraz sztukę
- otwarty i tolerancyjny, życzliwie nastawiony do świata i ludzi
- wyposażony w wiedzę i umiejętności dostosowane do swoich możliwości
- odpowiednio przygotowany do obowiązku szkolnego
- odpowiedzialny za swoje zachowanie
- aktywny, dociekliwy i kreatywny

Zna:

- swoje miejsce w świecie
- jest Polakiem, mieszka w Polsce, mówi po polsku
- symbole narodowe i szanuje je
- swoje zalety i mocne strony

Umie:

- wypowiadać się na różne tematy, dba o własny rozwój
- akceptować siebie i innych
- komunikować się z rówieśnikami i dorosłymi
- obcować ze sztuką - teatrem, muzyką, plastyką
- dbać o swoje zdrowie i bezpieczeństwo
- być odpowiedzialnym za pielęgnowanie i zachowanie naturalnego środowiska

4.ZAŁOŻENIA PROGRAMU, METODY I FORMY REALIZACJI

Do głównych założeń programu należą:

- stwarzanie sytuacji, w których dziecko lepiej pozna siebie i innych, obserwowanie, naśladowanie przez dzieci rówieśników i dorosłych z otoczenia
- dokonywanie oceny zachowań innych oraz ustosunkowanie się emocjonalne do nich
- kierowanie doświadczeniami i kreowanie przez nauczyciela sytuacji edukacyjnych, sprzyjających kształtowaniu pozytywnego, optymistycznego spojrzenia dziecka na świat oraz budowaniu obrazu samego siebie jako składnika osobowości człowieka
- integracja dzieci, nauczycieli i rodziców we wspólnych zajęciach jako pomoc w porozumiewaniu się, lepszym wzajemnym poznaniu
- poznawanie przez rodziców sposobów wspomagania rozwoju dziecka i dróg porozumiewania się z nim
- umożliwienie rodzicom i dzieciom spędzania wspólnego czasu w placówce
- przeżywanie przez dzieci i rodziców wspólnej radości z przebywania ze sobą i wspólnych działań
- poznanie werbalnych i pozawerbalnych środków komunikacji z dzieckiem, rodzicami i wychowawcą w trakcie spotkań integracyjnych.

Przekaz treści wychowawczych powinien odbywać się drogą najlepiej przyswajalną dla dziecka:

- w sytuacjach problemowych dla dziecka, w których rzeczywiste zdarzenie staje się polem, na którym dokonuje się oceny
- na zajęciach, gdzie teoretycznie postawione przez nauczycielkę zadanie wywołuje problem nie zaistniały, a konieczny do poznania przez dzieci
- w rozmowach, w których następuje zderzenie poglądów, wymiana doświadczeń i wypracowane zostają oceny moralne
- w działaniu, podczas którego utrwalają się pożądane cechy charakteru
- stwarzanie dziecku sztucznych sytuacji, wywołujących refleksję, z czasem przygotowujących go do prawidłowej reakcji.

Metody i formy pracy wychowawczej

Wszystkie zajęcia w przedszkolu uwzględniają założenia programu wychowawczego, nauczyciele dostosowują przekazywanie wiedzy oraz kształtowanie umiejętności i postaw wychowanków do odpowiedniej w tym wieku aktywności dzieci, umożliwiają poznawanie świata, inspirują do wyrażania własnych myśli i przeżyć, rozbudzają ciekawość poznawczą i motywację do dalszej edukacji. Realizując program wychowawczy przedszkola wykorzystujemy elementy wielu atrakcyjnych form i metod wspierających aktywność, samodzielność, zachęcających do twórczych poszukiwań, pozwalających na ukazaniu zalet i walorów każdego dziecka.

Metody pracy:

- metody podające (przyswajanie): opowiadanie, pogadanka, historyjka obrazkowa, wiersze, piosenki, praca z tekstem
- metody problemowe (odkrywanie): gry dydaktyczne, giełda pomysłów - „Burza mózgów”, inscenizacja
- metody praktyczne (działanie): ćwiczenia, gry dydaktyczne, zabawy intelektualne np. rebusy, krzyżówki, rozsypanki, prace użyteczne, proste doświadczenia
- metody aktywizujące: pedagogika zabawy, Ruchu Rozwijającego W. Sherborne, C. Orffa, metoda projektów, drama, wystawa (ekspozycja), pokaz

Formy pracy:

- praca indywidualna
- zabawa oraz inne rodzaje działalności dzieci pozwalające na rozwijanie własnej inicjatywy
- czynności samoobsługowe dzieci (np. związane z utrzymaniem higieny osobistej, porządku w sali, szatni) oraz prace użyteczne na rzecz przedszkola, domu itp.
- spacer i wycieczki
- zajęcia organizowane przez nauczycielkę z całą grupą lub prowadzone w mniejszych zespołach
- udział w imprezach i uroczystościach organizowanych w przedszkolu i poza nim
- udział w konkursach, festiwalach, przeglądach, quizach, turniejach

5.ZADANIA WYCHOWAWCZE W ZAKRESIE REALIZACJI ZAŁOŻEŃ PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Przedszkole w równej mierze pełni funkcje opiekuńcze, wychowawcze i kształcące. Naszym zadaniem jest zapewnienie dzieciom możliwości wspólnej zabawy i nauki w warunkach bezpiecznych, przyjaznych i dostosowanych do ich potrzeb rozwojowych.

Osiągnięcie celów wychowania zawarte jest w następujących obszarach:

- kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i sytuacjach zadaniowych (1)
- kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych. Wdrażanie dzieci do utrzymania ładu i porządku (2)
- wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne i innych (6)
- wychowanie do poszanowania roślin i zwierząt (12)
- wychowanie rodzinne, obywatelskie i patriotyczne (15)

Zadania wychowawcze przedszkola:

1. Zbadać oczekiwania rodziców w zakresie metod wychowawczych.
2. Poznać i stosować metody skutecznego oddziaływania wychowawczego.
3. Systematycznie przeprowadzać zajęcia profilaktyczno – edukacyjne uczące dzieci jak chronić się przed niebezpieczeństwem i radzić sobie w trudnych sytuacjach.
4. Współdziałać z instytucjami oraz specjalistami w celu otoczenia opieką i terapią dzieci dotkniętych przemocą i zaniedbanych wychowawczo.
5. Wspierać działania wychowawcze rodziców, integrować oddziaływania wychowawcze własne, rodziny, środowiska.
6. Prowadzić dostosowane do możliwości dzieci formy zabaw wyrabiające asertywność, poczucie własnej wartości, umiejętności słuchania innych i skutecznej komunikacji międzyludzkiej.
7. Stosować system wzmacniania pozytywnych zachowań dzieci.
8. Uczyć tolerancji i akceptacji inności.

6.ZASADY I FORMY WSPÓŁPRACY Z RODZICAMI

Rodzina i przedszkole to dwa ważne środowiska wychowawcze dziecka mające decydujący wpływ na prawidłowy jego rozwój. Współdziałanie nauczycieli i rodziców jest jednym z istotnych czynników prawidłowego procesu wychowawczego. Wpływa zarówno na postępy dzieci w nauce, jak i w zachowaniu. Daje też szansę ciągłego doskonalenia się nauczycieli i rodziców jako wychowawców odpowiedzialnych za wielostronny rozwój dzieci. Skuteczność tego oddziaływania uwarunkowana jest wzajemnym i ścisłym współdziałaniem. Dlatego

wychowawcy dążą do ujednoczenia oddziaływań dydaktyczno – wychowawczych na płaszczyźnie przedszkole-dom oraz do pełnej współpracy rodziców z placówką. Zakres tej współpracy obejmuje:

1. Udzielanie pełnej i wyczerpującej informacji na temat zachowania dziecka, jego postępów w nauce i trudności.
2. Zaznajomienie rodziców z dokumentami regulującymi pracę przedszkola, a w szczególności ze statutem przedszkola, koncepcją pracy przedszkola, programem wychowawczym i profilaktyki.
3. Udział rodziców w różnego rodzaju formach działalności placówki (przedstawienia, wycieczki, imprezy organizowane w przedszkolu).

Formy współpracy z rodzicami:

- zebrania ogólne z rodzicami oraz Radą Rodziców
- zebrania grupowe
- konsultacje indywidualne
- spotkania okolicznościowe
- organizacja dni /zajęć otwartych dla rodziców/dni adaptacyjnych
- uroczystości, festyny, pikniki
- prelekcje, pogadanki
- prowadzenie kącika dla rodziców (pedagogizacja rodziców)
- kontakty telefoniczne i mailowe
- kontakty między rodzicami
- plany współpracy z rodzicami
- program wychowawczy
- tablice informacyjne dla rodziców
- strona internetowa przedszkola
- włączenie rodziców do organizacji imprez kalendarzowych, przedszkolnych
- angażowanie rodziców w pracę na rzecz przedszkola

7.PRAWA I OBOWIĄZKI

Dziecko w przedszkolu ma wszystkie prawa wynikające z Konwencji Praw Dziecka w tym do:

1. Prawidłowo zorganizowanego procesu opiekuńczo- wychowawczo- dydaktycznego zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej.
2. Poszanowania wszystkich potrzeb, życzliwego i podmiotowego traktowania.
3. Ochrony przed wszelkimi formami wyrażania przemocy fizycznej bądź psychicznej.
4. Wyrażania swoich uczuć i myśli.
5. Umożliwienia zdobywania nauki przez zabawę z uwzględnieniem indywidualnych możliwości.
6. Opieki i ochrony.

W naszym przedszkolu wychowanek ma prawo do:

1. Zaspokajania potrzeb rozwojowych, a szczególnie potrzeby bezpieczeństwa i akceptacji.
2. Zdrowego jedzenia.
3. Zaspokojenia ciekawości i poznania otaczającej go rzeczywistości.
4. Badania i odkrywania.
5. Kontaktu i zabawy z innymi, wyboru towarzyszy zabaw.
6. Rozwijania swoich zainteresowań i własnych możliwości twórczych.

7. Decydowania i dokonywania wyborów wyrażania własnego zdania, sądów i oczekiwań.
8. Poznania, nazywania i wyrażania własnych emocji.
9. Zrozumiałego dla siebie systemu wyróżnień, nagród i logicznych konsekwencji.

W naszym przedszkolu **dziecko ma obowiązek:**

1. Przestrzegać zasad i norm współżycia w grupie.
2. Nie oddalać się od grupy bez pozwolenia osoby dorosłej.
3. Zgłaszać swoje niedyspozycje zdrowotne.
4. Nie przeszkadzać innym w zabawie, gdy sam nie ma na nią ochoty.
5. Po skończonej zabawie posprzątać miejsce zabawy.
6. Szanować prawo do zabawy wszystkich kolegów.
7. Zachowywać zasady bezpieczeństwa podczas zabawy.
8. Nie przeszkadzać odpoczywającym.
9. Poprawnie zachowywać się w miejscach publicznych.

W naszym przedszkolu **rodzice mają prawo do:**

1. Zapoznania się z programem oraz zadaniami wynikającymi z programu rozwoju przedszkola.
2. Uzyskiwania na bieżąco rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego postępów i niepowodzeń.
3. Wyrażania i przekazywania opinii na temat pracy przedszkola organowi prowadzącemu i nadzorującemu pracę pedagogiczną poprzez swoje przedstawicielstwo tj. Radę Rodziców
4. Uzyskiwania fachowej pomocy pedagogicznej otwartej rozmowy z nauczycielem o trudnych sprawach wychowawczych.
5. Czynnego uczestnictwa w życiu przedszkola.
6. Wspierania przedszkola w jego działaniach.

W naszym przedszkolu **rodzice mają obowiązek:**

1. Przestrzeganie Statutu Przedszkola.
2. Wyposażenie dziecka w niezbędną odzież, przedmioty i przybory.
3. Respektowanie uchwał Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców podjętych w ramach ich kompetencji.
4. Przyrowadzanie i odbieranie dziecka z przedszkola osobiście lub przez upoważnione osoby zapewniające dziecku pełne bezpieczeństwo.
5. Przestrzeganie godzin pracy przedszkola.
6. Informowanie o przyczynach nieobecności dziecka w przedszkolu, niezwłoczne zawiadamianie o zatruciach pokarmowych i chorobach zakaźnych.
7. Przestrzeganie zasad higieny i bhp na terenie przedszkola.
8. Wykazywanie zainteresowania postępami dziecka w procesie dydaktyczno - wychowawczym, uczestniczenie w zebraniach rodziców, utrzymywanie stałego kontaktu z nauczycielem w celu uzyskania aktualnych informacji o dziecku.

8.SYSTEM MOTYWACYJNY

Dzieci potrzebują precyzyjnego określenia, co jest dozwolone, a czego nie wolno. Opracowując „Kodeks postępowania” musimy zarówno wspierać i motywować je do przestrzegania obowiązujących norm i zasad, jak również konsekwentnie egzekwować go. Skutecznym środkiem wychowania są nagrody i pochwały. Mają one wartość zachęcającą do pracy dla każdego człowieka, a tym bardziej dla dziecka.

Formy nagradzania:

- Pochwała indywidualna
- Pochwała wobec grupy
- Pochwała przed rodzicami
- Dostęp do atrakcyjnej zabawki
- Drobne nagrody rzeczowe, np. emblematy uznania, znaczki, pieczętka

Nagradzamy za:

- Stosowanie ustalonych zasad i umów
- Wysilek włożony w wykonaną pracę
- Wywiązanie się z podjętych obowiązków
- Bezinteresowną pomoc innym
- Aktywny udział w pracach na rzecz grupy i przedszkola.

Po ustaleniu norm postępowania należy również ustalić konsekwencje za brak podporządkowania się im.

Formy karania:

- Upomnienie słowne indywidualne
- Upomnienie słowne wobec grupy
- Poinformowanie rodziców o przewinieniu
- Odsunięcie od zabawy
- Zastosowanie aktywności mającej na celu rozładowanie negatywnych emocji
- Rozmowa z dyrektorem

9.DZIECIĘCY KODEKS ZACHOWAŃ

CHCEMY	NIE MOŻEMY
– Szanować kolegów	– Bić, popychać, wyrządzać krzywdy innym
– Być kochanymi i umieć kochać	– Przezywać innych
– Pomagać sobie wzajemnie	– Wyśmiewać się z innych
– Być uprzejmymi i uczciwymi	– Przeszkadzać innym w zabawie i pracy
– Bawić się zgodnie	– Niszczyć pracę innych
– Szanować własność innych	– Zabierać cudzej własności bez pytania
– Pytać o zgodzę dorosłych i kolegów	– Oszukiwać
– Słuchać poleceń dorosłych	– Krzyczeć, hałasować
– Dbać o czystość i porządek	– Biegać w sali zajęć
– Szanować pracę innych	– Niszczyć zabawek i innych przedmiotów w przedszkolu
– Okazywać, co myślimy i czujemy	– Mówić brzydkich słów
– Być czystymi i schludnymi	– Bawić się niebezpiecznymi przedmiotami
– Bawić się bezpiecznie	
– Zdrowo się odżywiać	

10.STANDARDY OSIĄGNIĘĆ DZIECKA

- Jest świadome swojej wartości; wierzy w siebie, w swoje możliwości i umiejętności
- Przestrzega umówionych zasad i norm współdziałania i współżycia w grupie
- Pomaga innym, unika konfliktów; negocjuje, przeprasza i przebacza
- Zwraca się do innych osób z szacunkiem
- Potrafi swobodnie wyrażać swoje uczucia; panuje nad emocjami
- Jest świadome, że uzyska pomoc od innych, gdy tego potrzebuje
- Jest odpowiedzialne za swoje czyny; ma poczucie obowiązku
- Potrafi cieszyć się ze swoich sukcesów; z godnością przyjmuje niepowodzenia

11.EWALUACJA

W ewaluacji uwzględnia się opinie wychowanków, rodziców, nauczycieli, pracowników szkoły, przedstawicieli organów prowadzących oraz sugestie nadzoru pedagogicznego.

Sposoby ewaluacji:

- Analiza dokumentów – dziennik, plany miesięczne grup
- Arkusze obserwacji
- Ankiety kierowane do rodziców, nauczycieli
- Ocena realizacji „Programu Wychowawczego” na końcowej Radzie Pedagogicznej

12.KRYTERIA SUKCESU

- Przedszkolny program wychowawczy został stworzony przez całą społeczność przedszkola
- Jest akceptowany przez rodziców
- Zawiera ustalone priorytety wychowawcze
- Wspiera i wyposaża dzieci w przyjęte wartości, zasady, normy
- Sprzyja rozwijaniu samodzielności i samorealizacji dzieci oraz pracowników przedszkola
- Jest otwarty, podlega monitorowaniu
- Jest spójny z programem wychowania przedszkolnego

13.TREŚCI PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

I. UMIEM FUNKCJONOWAĆ W GRUPIE

OBSZAR 1 PODSTAWY PROGRAMOWEJ: Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i w sytuacjach zadaniowych.

NORMY POSTĘPOWANIA	PRZYKŁADOWE SPOSOBY REALIZACJI
✓ Przestrzegam umów, reguł i norm ustalonych w grupie	✓ Utworzenie kontraktu grupy
✓ Staram się współdziałać w grupie i w sytuacjach zadaniowych	✓ Zwracanie uwagi na zasady współdziałania podczas zajęć i zabaw
✓ Szanuję wspólną własność	✓ Dbanie o salę, zabawki i sprzęt przedszkolny
✓ Bawię się tak, aby nie przeszkadzać innym	✓ Stosowanie nagród: pochwała, naklejki, pieczątki itp.
✓ Sumiennie wypełniam obowiązki dyżurnego	✓ Pełnienie dyżurów w sali (dzieci starsze)
✓ Okazuję życzliwość i taktownie zachowuję się wobec odmienności innych (wygląd zewnętrzny, zachowanie, zwyczaje)	✓ Zrozumienie dla ludzkiej inności; przeciwstawianie się przejawom dokuczania i wyśmiewania, przykłady z literatury
✓ Nie obrażam się ✓ Nie kłamię	✓ Poznawanie wzorców właściwego zachowanie poprzez podejmowanie prób oceny zachowań bohaterów bajek, opowiadań i inscenizacji oraz wzorców pozytywnych zachowań poprzez własny przykład, przykłady zachowań dzieci i innych dorosłych
✓ Unikam krzyku i kłótności	✓ Porozumiewanie się umiarkowanym tonem głosu
✓ Jeśli mam problem, zwracam się do nauczyciela o pomoc	✓ Obdarzenie dziecka zaufaniem, umożliwienie mu odczuwania bycia ważnym
✓ Potrafię przyjąć porażkę z godnością (umiem przegrywać)	✓ Wykorzystanie gier stolikowych i ruchowych

II. JESTEM DOBRYM KOLEGĄ

OBSZAR 1 PODSTAWY PROGRAMOWEJ: Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i w sytuacjach zadaniowych.

NORMY POSTĘPOWANIA	PRZYKŁADOWE SPOSOBY REALIZACJI
✓ Jestem miły i uprzejmy dla innych	✓ Kulturalne zwracanie się do kolegów, składanie życzeń urodzinowych
✓ Szanuję własne wytwory i wytwory pracy innych kolegów	✓ Poszanowanie pracy i zdania kolegów
✓ Słucham, co mówią inni	✓ Skupianie uwagi na tym co mówi kolega
✓ Nie wyśmiewam się z kolegi, koleżanki	✓ Odgrywanie prostych scenek sytuacyjnych ukazujących galerię ludzkich zachowań i emocji
✓ Nie wyrządzam innym krzywdy	✓ Uczenie się pokojowego rozwiązywania konfliktów – stosowanie zwrotów grzecznościowych, korzystanie z pomocy nauczycielki
✓ Dzielę się z innymi, tym co mam	✓ Dzielenie się zabawkami przyniesionymi z domu
✓ Nie zabieram bez pytania zabawek należących do innych	✓ Rozumienie, że inni też mają prawo do uczestnictwa w zabawie, korzystania z zabawek
✓ Opiekuję się młodszymi oraz pomagam tym, którzy tego potrzebują	✓ Pomaganie innym podczas wspólnych zajęć i zadań, a także wspieranie pokrzywdzonych i chorych

III. DBAM O SWOJE BEZPIECZEŃSTWO

OBSZAR 6 PODSTAWY PROGRAMOWEJ: Wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych.

NORMY POSTĘPOWANIA	PRZYKŁADOWE SPOSOBY REALIZACJI
✓ Nie oddalam się od grupy	✓ Ustalenie zasad warunkujących bezpieczeństwo podczas pobytu w przedszkolu (sala, ogród przedszkolny) oraz na wycieczkach
✓ Uważnie poruszam się po budynku przedszkola oraz w ogrodzie przedszkolnym	✓ Ustalenie jasnych zasad warunkujących bezpieczeństwo podczas pobytu w przedszkolu – przestrzeganie umów grupowych
✓ Nie biorę do rąk nieznanymi przedmiotów, produktów	✓ Przestrzeganie zakazu spożywania produktów nieznanego pochodzenia (owoce, rośliny, grzyby, słodycze itp.) oraz przyjmowania czegokolwiek od obcych
✓ Informuję dorosłych o swoich dolegliwościach i złym samopoczuciu	✓ Omówienie sposobu postępowania w razie złego samopoczucia, skaleczenia czy innej dolegliwości
✓ Unikam niebezpiecznych zabaw i zachowań	✓ Dostarczenie dzieciom wzorów zachowania (filmy edukacyjne, teatryki, spotkanie z policjantem) – poznanie konsekwencji niebezpiecznych zabaw i zachowań
✓ Znam swoje imię, nazwisko i adres zamieszkania	✓ Zapamiętanie własnego imienia, nazwiska i adresu zamieszkania
✓ Unikam kontaktu z nieznanymi osobami	✓ Poznanie niektórych możliwości radzenia sobie w sytuacjach zagrażających własnemu bezpieczeństwu
✓ Nie zbliżam się do nieznanymi zwierząt	✓ Omówienie zachowań zwierząt, gdy: zwierzę jest zdenerwowane, chore, boi się ✓ Zapoznanie dzieci z zasadami zachowania się w przypadku kontaktu z agresywnym psem
✓ Przestrzegam zasad ruchu drogowego dla pieszych	✓ Dostarczenie wzorców właściwego zachowania się na ulicy (wycieczki na skrzyżowanie, spotkanie z policjantem, książki) ✓ Poznanie znaków drogowych

IV. JESTEM KULTURALNY

OBSZAR 2 PODSTAWY PROGRAMOWEJ: Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych. Wdrażanie dzieci do utrzymywaniu ładu i porządku.

NORMY POSTĘPOWANIA	PRZYKŁADOWE SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zawsze jestem miły i serdeczny ✓ Znam proste zasady savoir-vivre`u np. chłopiec ustępuje miejsca dziewczynce, przepuszcza ją pierwszą w przejściu, dziecko otwiera drzwi pani woźnej, która coś niesie itp.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozmowy z dziećmi na temat prostych zasad kultury bycia , stosowanie ich w sytuacjach codziennych
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Używam słów: proszę, dziękuję przepraszam, dzień dobry, do widzenia ✓ Witam się i żegnam ze wszystkimi znajomymi	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Używanie zwrotów grzecznościowych w określonych sytuacjach życiowych
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kulturalnie spożywam posiłki	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zwracanie uwagi i ćwiczenie umiejętności kulturalnego spożywania posiłków oraz kulturalnego zachowania się przy stole
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dbam o ład i porządek w swoim otoczeniu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Powierzanie dzieciom prostych zadań i obowiązków w domu oraz w przedszkolu: sprzątanie zabawek po skończonej zabawie, odkładanie książek i gier na miejsce; utrzymanie porządku w swojej szufladzie, utrzymanie porządku ogrodzie przedszkolnym, podejmowanie prac społeczno – użytecznych, hodowlanych i gospodarczych (dyżury, dekoracje, ozdoby)
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Okazuję szacunek osobom dorosłym i starszym	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uwrażliwienie dzieci na potrzeby innych osób; pomoc słabszym, opieka nad chorymi ✓ Przykłady z literatury dziecięcej
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Słucham gdy ktoś mówi, nie przerywam ✓ Nie podnoszę głosu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uczenie się mówienia miłych słów i dziękowania ze te słowa; prowadzenie rozmów z kolegami i dorosłymi

V. SZANUJĘ SWOJĄ RODZINĘ

OBSZAR 15 PODSTAWY PROGRAMOWEJ: Wychowanie rodzinne, obywatelskie i patriotyczne.

NORMY POSTĘPOWANIA	PRZYKŁADOWE SPOSOBY REALIZACJI
✓ Znam historię swojej rodziny	✓ Rozmowy na temat rodziny: znajomość imion rodziców, dziadków, rodzeństwa, miejsca zamieszkania ✓ Wykonanie drzewa genealogicznego
✓ Kultuwuję tradycje swojej rodziny	✓ Pobudzanie ciekawości do interesowania się historią i tradycjami swojej rodziny
✓ Pamiętam o uroczystościach rodzinnych	✓ Wzmacnianie więzi rodzinnych poprzez udział członków rodziny w uroczystościach organizowanych w przedszkolu (Dzień Babci i Dziadka, Dzień Mamy i Taty, Piknik Rodzinny) oraz w zajęciach otwartych
✓ Szanuję członków swojej rodziny	✓ Obchodzenie w przedszkolu urodzin dzieci, organizowanie w przedszkolu konkursów rodzinnych (plastycznych, recytatorskich itp.)
✓ Okazuję swoje uczucia rodzinie	✓ Wykonywanie niespodzianek dla członków rodziny bez okazji
✓ Aktywnie uczestniczę w życiu rodzinnym	✓ Zachęcanie do pomagania rodzicom w domu, pamiętanie o urodzinach i imieninach domowników, przygotowywanie prezentów
✓ Wiem, gdzie pracują moi rodzice i znam wartości wpływające z wykonywanego zawodu	✓ Zapraszanie do przedszkola wybranych rodziców w celu poznania ich pracy: lekarz, policjant, pielęgniarka

VI. JESTEM ODPOWIEDZIALNY

OBSZAR 15 PODSTAWY PROGRAMOWEJ: Wychowanie rodzinne, obywatelskie i patriotyczne.

NORMY POSTĘPOWANIA	PRZYKŁADOWE SPOSOBY REALIZACJI
✓ Znam swoje prawa i obowiązki	✓ Zapoznanie z Kodeksem Praw Dziecka ✓ Stworzenie Kodeksu Grupy ✓ Uświadomienie zależności wynikających z relacji dziecko – dziecko, dziecko – rodzic, dziecko – nauczyciel, dziecko – obcy <ul style="list-style-type: none"> • Poznanie prostych zasad savoir-vivre`u • Odpowiedzialne pełnienie roli dyżurnego
✓ Znam ważniejsze instytucje i orientuję się w rolach społecznych pełnionych przez ważne osoby	✓ Poznanie adresu przedszkola ✓ Odwiedzanie i zwiedzanie różnych miejsc użyteczności publicznej (teatr, kino, muzeum, poczta, sklep...) ✓ Orientuje się w rolach społecznych pełnionych przez ważne osoby, wie czym się zajmują <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje ważne osoby po charakterystycznych atrybutach • Uczestniczy w spotkaniach • Odwiedza miejsca w których pracują
✓ Wiem, że wszyscy ludzie mają równe prawa	✓ Poznanie elementów wielokulturowości <ul style="list-style-type: none"> • Zwracanie uwagi na inność i różnorodność ludzi na świecie (wygląd, pochodzenie, język ojczysty, wyznanie, tradycje, potrawy, folklor) • Akceptowanie i szanowanie tej różnorodności • Uświadamianie podobieństwa ludzi żyjących na całym świecie (taka sama budowa ciała, potrzeby, pragnienia, które odczuwają, podobne zajęcia i zabawy)

VII. JESTEM DOBRYM POLAKIEM

OBSZAR 15 PODSTAWY PROGRAMOWEJ: Wychowanie rodzinne, obywatelskie i patriotyczne.

NORMY POSTĘPOWANIA	PRZYKŁADOWE SPOSOBY REALIZACJI
✓ Znam i szanuję symbole narodowe: godło, flaga, hymn	✓ Wprowadzenie tematyki kompleksowej: „Moja ojczyzna” ✓ Umieszczenie w widocznym miejscu w salach godła Polski ✓ Wywieszanie na budynku przedszkola flag z okazji świąt narodowych ✓ Udział w obchodach „Święta Niepodległości Polski”
✓ Znam swoją miejscowość: tradycje, kulturę, herb, zabytki i ciekawe miejsca	✓ Poznanie swojego miasta ✓ Poznanie herbu Wrocławia ✓ Poznanie nazwy rzeki, która przepływa przez miasto ✓ Spacer po najbliższej okolicy
✓ Jestem dumny z kraju, w którym mieszkam	✓ Uświadomienie dzieciom ich przynależności narodowej (zajęcia, każda nadarzająca się okazja) – jesteśmy Polakami, mieszkamy w Polsce ✓ Poznanie informacji na temat Warszawy (stolica Polski, herb, legenda, wiersze) ✓ Poznanie nazwy najdłuższej rzeki Polski ✓ Pomaganie w orientowaniu się na mapie Polski

VIII. DBAM O SWOJE ZDROWIE

OBSZAR 5 PODSTAWY PROGRAMOWEJ: Wychowanie zdrowotne i kształtowanie sprawności fizycznej dzieci.

NORMY POSTĘPOWANIA	PRZYKŁADOWE SPOSOBY REALIZACJI
✓ Hartuję swój organizm - biorę udział w zajęciach ruchowych, zabawach, spacerach i wycieczkach (przebywam na świeżym powietrzu w każdej porze roku)	✓ Propagowanie form czynnego wypoczynku
✓ Dbam o higienę osobistą	✓ Samodzielne mycie zębów – nauka prawidłowego szczotkowania ✓ Mycie rąk po wyjściu z toalety i przed posiłkami, po powrocie z podwórka ✓ Korzystanie z indywidualnych przyborów higienicznych: grzebień, chusteczka do nosa, ręcznik, szczoteczka do zębów
✓ Ubieram się stosownie do pory roku, pogody i temperatury	✓ Rozmowy na temat zdrowia
✓ Chętnie zjadam wszystkie posiłki – poznaję zasady zdrowego żywienia	✓ Uświadomienie konieczności spożywania pokarmów niezbędnych dla zdrowia, umiaru w spożywaniu słodczy
✓ Nie oglądam zbyt długo telewizji	✓ Wykorzystanie literatury promującej zdrowy styl życia
✓ Nie boję się lekarza- stosuje się do jego zaleceń	✓ Spotkania z pediatrą, pielęgniarką, wizyta w gabinecie stomatologicznym ✓ Zwrócenie uwagi na konieczność leczenia w czasie choroby (lekarstwa, zastrzyki) ✓ Wdrażanie do profilaktyki (szczepienia, prawidłowe odżywianie, ruch)
✓ Nie krzyczę, mówię umiarkowanym głosem	✓ Przestrzeganie przed nadwyrężaniem głosu

14.ZAŁĄCZNIKI

- Ankieta do rodziców (załącznik nr 1)
- Ankieta do nauczycieli (załącznik nr 2)

Program Wychowawczy Przedszkola Nr 107 „Słoneczko” został zatwierdzony i pozytywnie zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną w dniu 31.08.2016 r. oraz przez Radę Rodziców na spotkaniu w dniu 29. 09.2016r.

Rada Pedagogiczna

- 1.**Bożena Macewicz-
- 2.**Maria Siemieniec-
- 3.**Katarzyna Masłyk-
- 4.**Kalina Warmińska-
- 5.**Sandra Szyszka-
- 6.**Izabela Łęcka-Kurek-
- 7.**Katarzyna Rygielska-
- 8.**Magdalena Jeleń-
- 9.**Iwona Jeleń-
- 10.**Agnieszka Uryga-

Rada Rodziców

- 1.**Sylwia Chojnacka-
- 2.** Magdalena Lisowiec-
- 3.**Katarzyna Świą-

ANKIETA DLA RODZICÓW

Szanowni Państwo, pragniemy pozyskać informacje na temat programu wychowawczego realizowanego w naszym przedszkolu w roku szkolnym. Celem ankiety jest zebranie opinii o sytuacji wychowawczej w naszym przedszkolu. Państwa odpowiedzi posłużą nam do oceny jakości pracy wychowawczej przedszkola. Proszę zakreślić wybraną odpowiedź.

1. Czy program wychowawczy przedszkola spełnia Państwa oczekiwania?

- TAK
- NIE
- NIE MAM ZDANIA

Jeśli nie, to dlaczego

.....

2. Do kogo zwróciłibyscie się Państwo w razie problemów z dzieckiem?

- nauczyciel,
- dyrektor,
- poradnia psychologiczno-pedagogiczna,
- inne.....

3. Czy współpraca przedszkola ze środowiskiem rodzinnym spełnia Państwa oczekiwania

- TAK
- NIE
- NIE MAM ZDANIA

Jeśli nie, to dlaczego:

.....

.....

.....

.....

Jeśli tak, to dlaczego:

.....

.....

.....

.....

4. Czy zdaniem Państwa przedszkole kształtuje w dziecku:

poczucie sprawiedliwości:

- TAK
- NIE

wpaja szacunek dla ludzi i prawdy:

- TAK
- NIE

uczy rozróżniania dobra i zła:

- TAK
- NIE

5. Jakie cele wychowawcze powinno realizować przedszkole?

.....

.....
6. Jakie formy powinna przyjmować współpraca między szkołą a rodzicami w zakresie wychowania?

.....
.....

7. Czy według Państwa stosowany w przedszkolu system motywacyjny przynosi oczekiwane rezultaty?

- TAK
- NIE
- NIE MAM ZDANIA

Jeśli tak, to co uległo zmianie w zachowaniu dziecka:

.....
.....

8. Jakie zagadnienia przedszkole powinno wprowadzić do swojego programu wychowawczego na przyszłość?

Uwagi:.....
.....
.....
.....

Dziękujemy za wypełnienie ankiety

ANKIETA DLA NAUCZYCIELI

Celem ankiety jest dokonanie ewaluacji programu wychowawczego realizowanego w przedszkolu. Uzyskane informacje posłużą planowaniu dalszej pracy wychowawczej.

1. Czy zna Pani program wychowawczy przedszkola?

- TAK
- NIE
- SŁABO

2. Który z elementów programu wychowawczego uważa Pani za najistotniejszy? Dlaczego?

.....
.....

3. Które z zadań są najtrudniejsze w realizacji? Dlaczego?

.....
.....

4. Czy realizacja programu przynosi efekty wychowawcze?

- TAK
- NIE

5. Jakie metody wychowawcze uważa Pani za najbardziej skuteczne i dlaczego?

.....
.....

6. Czy systematycznie dokonuje Pani analizy oddziaływań wychowawczych i ich skuteczności (w jaki sposób)?

.....
.....

7. Jakie zadania wychowawcze realizuje Pani wspólnie z rodzicami?

.....
.....

Dziękujemy za wypełnienie ankiety